

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 2023'te temkinli iyimserliğe işaret etti:

“Yatırım ve büyüme iştahımızı korumalı ama kontrolü elden kaçırmamalıyız”

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, küresel büyümenin 2023'te yaklaşık son 20 yılın en düşük düzeyine gerileyeceğinin öngörüldüğüne dikkat çekerek “Gerek ekonomik gerekse siyasi risk ve belirsizlikler çok yüksek. Bunlar, küresel koşulların 2023'te Türkiye ekonomisini desteklemeyeceğine ve negatif dış etkenlere hazırlıklı olmamız gerektiğine işaret ediyor” dedi.

Bahçivan: “2023 yılında temkinli iyimserlik en doğru tutum olacaktır. Hayallerimiz, yatırım ve büyüme iştahımız dinamizmini mutlaka korumalı ama kontrolü de elden kaçırmamak gerekiyor.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, “2022'yi Geride Bırakırken Dünyada ve Türkiye'de Ekonomik Görünüm, Sanayimiz Adına 2023'ten Beklentiler” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın Meclis gündemine ilişkin açılış konuşmasını yaptığı toplantıya Meclis üyeleri geniş katılımı büyük ilgi gösterdi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, konuşmasının başında Cumhuriyetimizin 100'üncü yılının kutlanacağı 2023 yılının dünyaya, ülkemize ve sanayicilere refah, bereket, barış ve mutluluk getirmesi temennisinde bulundu.

Bahçivan, kaotik bir yıl olan 2022'nin pandemiden ve savaştan çıkan derslerle birlikte ülkelerin hem tedarik zincirlerine hem de sanayi ve ticaret politikalarına dönük gözden geçirme süreçlerini hızlandırdıkları bir dönem olduğuna, birçok risk başlığını da 2023'e devrettiğine dikkat çekti. Bahçivan, özellikle ABD'nin yıl içerisinde devreye aldığı Enflasyonu Düşürme Yasası, yarı iletkenlerin üretimine dönük CHIPS yasası ve Çin'e teknoloji ihracatına getirdiği kısıtlamaların önümüzdeki yıllarda ekonominin şekillenışı açısından çok tartışılacağını, yine Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı enerji krizinin ardından, enerji güvenliğinin de öncelikli gündemlerinden biri olacağını vurguladı.

Risk ve belirsizlikler çok yüksek

Bahçivan “Kısacası, yeşil enerji dönüşümü ile dijitalleşme gibi alanlarda, spesifik olarak yarı iletkenler gibi kritik ürünlerde ve teknolojik dönüşümün gerektirdiği nitelikli insan gücü üzerinde çok daha sert bir küresel rekabet ortamına tanık olacağız. Dünyanın önde gelen ekonomileri arasında başta doğal kaynaklar, siber güvenlik ve savunma alanları olmak üzere ‘kendine yeterlilik’ için çok daha yoğun bir mücadelenin yaşanması ve bu alanlarda büyük ölçekli yatırımlara devasa kaynakların ayrılması kimseyi şaşırtmamalı. Bu bağlamda, sanayi politikalarının ülkeler açısından taşıdığı önemin çok daha fazla artması kaçınılmaz. 2022’nin bize gösterdiği bir başka gerçek de bu. Özetle, yeni yıla ilişkin öngörüler küresel büyümenin 2009 ve 2020 hariç yaklaşık son 20 yılın en düşük düzeyine gerileyeceğini gösterirken ekonomik-siyasi risk ve belirsizliklerin ise çok yüksek olduğu görülüyor. Tüm bunlar, küresel koşulların 2023’te ekonomimiz açısından ülke ekonomisini pek de destekleyici olmayacağına, bunun ötesinde dışarıdan gelecek negatif etkenlere hazırlıklı olmamız gerektiğine işaret ediyor” dedi.

Para politikası ikili görünüm sundu

Bahçivan, 2022’de Türkiye ekonomisinin en önemli sorunu olan enflasyonda baz etkisi ve emtia fiyatlarındaki geri çekilmenin desteklediği düşüşün, aralık ve ocakta hızlanmasının ve en az 2023 ortalarına kadar sürmesinin beklendiğini dile getirdi. Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde politika faizinin yılı yüzde 9 ile tek haneli seviyede tamamladığını ve kredi mekanizmasına dönük çok sayıda düzenleyici adımın devreye alındığını belirten Bahçivan “İSO olarak kredilerin üretim, yatırım, istihdam ve ihracat gibi sürdürülebilir büyüme açısından yaşamsal alanlarda kullanılması hedefini destekliyoruz. Diğer yandan yine aynı tedbirler, sanayicilerimizin finansmana erişimini zorlaştırdı, 2022’de genel olarak reel sektörde finansman sorunu da artarak devam etti. Nitekim kullanılan tüm krediler içerisinde KOBİ’lerimizin payı artsa da bilhassa Eximbank ve özel bankaların ticari kredi büyüme ivmesinin çok düşük seyri, sanayicimizin krediye erişimde büyük oranda zorlandığını açıkça gösteriyor. Özetle, 2022 yılında para politikamız finansman maliyetinin düşürülmesi itibarıyla ‘gevşek’, ancak kredi akışının sınırlandırılması bakımından da ‘sıkı’ olmak üzere ikili bir görünüm sundu. Bu durum ne yazık ki öngörülebilirliği azaltmış ve belirsizliği de artırdı” dedi.

“Yakın zamanda açıklanacak Kredi Garanti Fonu destekli finansman paketlerinin, özellikle KOBİ’lerimizi ciddi ölçüde rahatlatacağını ve finansman temini sorununa bir nebze de olsa çözüm sağlayacağını umuyoruz” diyen Bahçivan, reel sektör açısından bu meselede kalıcı çözümün ise belirsizliklerin ortadan kalkması ve öngörülebilirliğin tesis edilmesi olacağını vurguladı.

Asgari ücretin üretim ve çalışma barışına katkı yapmasını dilerim

Asgari ücrete son bir yılda yapılan zam oranının yüzde 100’e ulaştığını da belirten Bahçivan “Buradan bir kez daha asgari ücret zammının; başta çalışanlarımız olmak üzere tüm kesimler için sürdürülebilir üretim ve çalışma barışına katkı yapmasını diliyorum” dedi. Aynı şekilde emeklilikte yaşa takılanlara ilişkin düzenlemenin de tüm kesimlerce merakla beklendiğinin altını çizen Bahçivan, şunları söyledi: “Emekli olamayan çalışanlarımızın beklentileri karşılanırken, istihdamın ve üretimin zarar görmemesini sağlayacak, iş dünyamızın hassasiyetlerini, genç nesillerin geleceğini ve SGK’nın sağlıklı bir şekilde uzun vadeli sürdürülebilir işleyişini de gözetken optimal bir çözüm formülünün en kısa sürede kamuoyu ile paylaşılacağına inanıyorum. 2023 yılında temkinli iyimserlik bizler için en doğru tutum olacaktır. Hayallerimiz, yatırım ve büyüme iştahımız dinamizmini mutlaka korumalı ama kontrolü de elden kaçırmamak gerekiyor.”